

★ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑΙ ΛΟΓΙΩΝ ★

ΚΛΕΩΝ ΡΑΓΚΑΒΗΣ

ΙΤΑΛΟΥΣ δύο ἔχει ἀναφανέτους ὁ ἐπιφανὴς ἡμῶν συνεργάτης κ. Κ λ έ ω ν Ρ α γ κ α β ή ς. Εἶναι ὁ διαπρεπέστατος τῶν διπλωματῶν μας — καὶ ὡς τοιοῦτος παρίσταται εἰς τὴν παρατιθεμένην εἰκόνα — καὶ ἐκ τῶν διαπρεπεστέρων λογίων μας — καὶ ὡς τοιοῦτος ἐμφανί-

ζεται εἰς τὰς στήλας μας.

Μορφὴ ἀδρὰ εἰς εὐγένειαν καὶ ὑπερφημίαν, εἰς πατριωτισμὸν καὶ εἰς σκέψιν. Υἱὸς ἀκαμάτου φιλολόγου καὶ ἑθνοῦς διπλωμάτου ἠθέλησε νὰ συνεχίσῃ εἰς αὐφύτοις τὰ ἀκανθώδη στάδια τὸν πατέρα του. Καὶ διήρως καὶ διανέει τὰ στάδια αὐτὰ διαφροστερής.

Εἰς τὸ διπλωματικὸν στάδιον ἐδείχθη ὑπέροχος. Ὅπου καὶ ἂν ἀντεπροσώπενε τὸ ἔθνος, ἀφήκεν ἱγὴν ζηλευτῆς ἐργασίας. Ἐν Βερολίῳ κατέστη ἀναντικατάστατος, ἤδη δὲ ὅτε ἀπεμακρόνθη τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει πρεσβείας ὁ κ. Μαυροκορδάτος, πρὸς τὸν Ραγκαβὴν αὐτομάτως, ἐνστικτικῶς ἐστράφη τὸ βλέμμα τῆς Κυβερνήσεως.

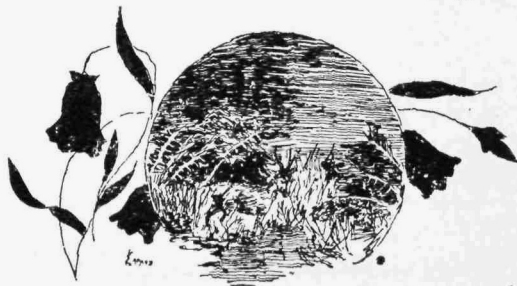
Ὡς δραματικὸς ποιητὴς παραμένει μετὰ τοῦ Δημητρίου Βερναρδάκη ὁ κορυφαῖος. Τα δράματά του, περὶ τὸ ἀνυγὲς Βυζάντιον περιστροφόμενα, κέκτηνται ὑπερόχους ἀρετάς. Ἀπὸ τοῦ «Ἰουλιανοῦ τοῦ παραβάτου» ὅστις ἐκλυδώνισε τὰς γνώμας καὶ τὰς παρέρους ἐντὸς τῆς Βουλῆς, μέχρι τῆς «Δουκίσσης τῶν Ἀθηνῶν» ἣτις ἤρατο θαλερωτάτην δάφνην ἐν τῷ τελευταίῳ Ὀλυμπιακῷ διαγωνισμῷ ἀναφαίνεται ὡς ὁ κατ' ἐξοχὴν δραματογράφος ποιητὴς τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος. Ἀλλὰ καὶ ὡς λυρικός ποιητὴς ὁ κ. Κλέων Ραγκαβὴς δὲν ὑστέρησε, καίτοι πρῶτον ἤρξατο γρά-

φω λυρικός ποιήσεις καὶ ἔπειτα τραγωδίαν. Τὰ «Ἄλγη» του ἐφωτοβόλησαν ἐν τῇ ἑλληνικῇ ποιήσει, τῇ τόσον ἐπ' ἐσχάτων διαφθορῇ, ὡς φωτεινὸν μετέωρον. Ἡ γλῶσσα των, ἡ παρθένος οὐλοῖ γλωσσοπλαστικῶν, ἡ ἄβυσσος, ἡ καλλιπὴς συμπεκνύεται εἰς τὴν θανμασίαν συλλογὴν εἰς ἀδάμαντας ποιητικούς. Ἐχουν ὅλην τὴν μεγαλοπρεπὴ μελαγχολίαν καὶ τὴν φιλοσοφικὴν προὴν τῶν μεγάλων ποιητῶν. Καὶ ὅμως τὸ γλωσσικὸν αὐτὸ περίβλημα προεκάλεσε κοράκων κρωγμούς καὶ βατράχων κοσμομούς, οἵτινες ἐν τούτοις εἰς οὐδὲν ἄλλο συνετέλεσαν ἢ ὅπως ἐπὶ μᾶλλον ἀναδειχθῇ ἡ ἀληθὴς ἀξία τῶν ποιησέων του.

Περὶ τὸν κ. Ραγκαβὴν ἔχει συσσωματωθῇ ὅλη ἡ ὕμης μερὶς τῶν ὑποστηρικτῶν τῆς καθαρηνούσης, οἱ λόγοι οἱ ἐμπνεόμενοι ἀπὸ τὸ ἀρχαιοπρεπὲς κάλλος, οἱ μὴ εἰσηγούμενοι καινὰ δαιμόνια, οἱ μὴ ξενολάτραι, οἱ μὴ κερηκομώοντες, οἱ μὴ κυλιόμενοι εἰς τὸν ψυχαρακὸν βόρβορον οἱ μὴ Ἰφενισταί, Μαυροελγισταί, Χαουπιταμισταί καὶ λοιποὶ ἱσταὶ τῶν βορείων κλιμάτων τοὺς ὁποίους κᾶποιοι, διὰ τὰ φανοῦν σοφοί, ἀντιγράφουν, ἢ μᾶλλον παραχαλίσσουν.

Εἶναι παρήγορον ὅτι οἱ ἀληθεῖς λόγοι τοῦ ἔθνους, ὡς ὁ Ραγκαβὴς, ὁ Πλάχος, ὁ Βερναρδάκης, ὁ Ἀσώπιος, ὁ Λάμπρος, ὁ Παγανέλης καὶ τόσοι ἄλλοι, ἐρρωμένως ἀνθίστανται κατὰ τῆς ξενομανίας, κρατοῦντες ὑψηλὰ τὸ λάβαρον τῆς διὰ τῆς γλώσσης ἐθνικῆς ἀποκαταστάσεως, κρατοῦντες δηλαδὴ εἰς τὰς τιμημένας χεῖρας των τὸ γόητρον τῶν γραμμάτων, αὐτὴν τὴν τιμὴν τῆς Πατρίδος.

Κ.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΛΑΧΟΣ

ΥΜΠΛΗΡΟΥΝΤΑΙ πενήκοντα ἔτη καὶ αὐτὰς ἀφ' ὧν ἤρξατο γράφων ὁ κ. Ἀγγελος Βλάχος. Ἐἶνε εἰς γενναῖος σταθμὸς φιλολογικῆς βίου ἡμῶν αἰῶν. Καὶ ἰδίως διὰ τὸν Βλάχον, τὸν πολυγλωσσότατον καὶ διακεκριμένον λόγιον. Ὁ θέλων δι-

ὀλίγων λέξεων νὰ δώσῃ ἀκριβῆ χαρακτηρισμὸν τοῦ Βλάχου, ὡς ἀνθρώπου τῶν γραμμάτων, θὰ εὗρεθῇ εἰς δυσχερῆ θέσιν. Εἰς ὅλα σχεδὸν τὰ εἶδη τῆς φιλολογίας ἀνεμύθη ζωηρῶς, εἶνε δὲ ἀληθῶς δύσκολον νὰ σταματήσῃ ὁ σκιαγραφῶν αὐτὸν καὶ νὰ εἴπῃ, εἶνε ποιητής, ἢ λεξικογράφος, ἢ μεταφραστὴς, ἢ κριτικός ἢ κωμωδιογράφος. Ἐἶνε ἀπὸ ὅλα αὐτὰ ἀλλ' εἰς οὐδὲν ἡσχολήθη ἰδιαίτατα, ὥστε νὰ κατακτήσῃ τοῦ κυρίαρχου τὸν τίτλον. Ὡς ποιητὴς ἀνήκει εἰς τὴν παλαιὰν σχολήν, ἣν ἀνέδειξαν οἱ Παράσχοι, ὁ Ζαλακώστας, ὁ Βαλαωρίτης, ὁ Παπαροηγόπουλος, ὁ Βασιλειάδης κλπ. Ἀπὸ ἐν τούτοις μεταφράσεις τὸν ποιητικαὶ ἢ «Λιτανεία» τοῦ Αἶνε καὶ ἢ «Νεκροῦρία» τῆς Νέγρης δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς οἱ ἄριστοι τῶν στίχων οὗς ἔγραψε. Ἡ «Ἠὼς» καὶ αἱ «Ὠραὶ» καὶ ἢ «Στίχοι» καὶ τὰ «Ἐκ τῶν Ἐνόντων» καὶ τὰ «Λυρικά ποιήματα» δὲν δύνανται νὰ ἀνθέξουν εἰς τὴν σύγχρονον τεχνοπρίαν. Ὡς μεταφραστὴς, σχεδὸν ὁ κρῆτιστος ἐν Ἑλλάδι. Ὡς κριτικός; Αἱ μελέται του περὶ τῶν Ὀμηρικῶν ἑπῶν, περὶ τῶν ποιητῶν Σούτσων. Καρασόττα, Τερτσέτη, Ζαλακώστα, Παράσχου, Σουρῆ, περὶ τῆς φονογραφικῆς σχολῆς καταδεικνύουν ὀρθοφροσύνην καὶ εὐφάνην· ἀπαράτητα προσόντα δι' ἕνα κρῖνοντα. Ἀμελλικός, ὅσον καὶ εὐνομαθής, χαρίεις ἀλλὰ καὶ ἐμβριθής. Ὡς λεξικογράφος ἐξησφάλισε πολὺ τιμὴν θέσων μὲ τὸ «Ἑλληνογαλλικὸν Λεξικόν» του τὸ ἐν ἔτει 1897 ἐκδοθέν. Ὡς κωμωδιογράφος ἐγένετο γνωστός μὲ τὰς «Κωμωδίας» αἵτινες ἀρκεῖ νὰ ὑπενθυμίσωμεν ὅτι ἐξεδόθησαν τῷ 1871 διὰ τὰ μὴ ἔχον πολλὰς ἀπαιτήσεις οἱ αὐστηροὶ ἐπικριταί. Ἀλλὰ τὸ θέατρον ὀφείλει περισσότερα εἰς τὸν κ. Βλάχον, διότι ἐχάρισεν εἰς αὐτὸ τὰς μεταφράσεις τοῦ «Κλαβιγίου» τοῦ «Λεωνίδα ἐν Θερμοπύλαις» καὶ τῶν δύο Οἰδιπόδων τοῦ Σο-

φοκλέους. Ὁ κ. Βλάχος εἶνε ὁ γλαφυρότερος τῶν νεωτέρων Ἑλλήνων συγγραφέων. Κομψὸς καὶ γλυκὺς τὴν ἔκφρασιν, τεχνουργεῖ μᾶλλον ἢ γράφει. Ἡ καθαρεύουσα ἐκπηδᾷ ἀπὸ τὴν γραφίδα του μὲ ὅλα τὰ κάλλη τῆς τὰ μεταλοπρεπῆ. μὲ ὅλην τὴν θέλγυσαν χάριν τῆς.

★ ΦΘΙΝΟΠΩΡΙΝΕΣ ΑΡΠΕΣ ★

ΤΑ ΔΥΟ ΑΓΑΛΜΑΤΑ

Σὲ κῆπο ἀρχοντικῷ,
Ποῦ ὑψώνουν τρόπαια γύρω
Ἀναδενδράδες καὶ κισσοί,
Κι' ὅπου ἀναδένεται γλυκὰ τὸ μῦρο
Ἀπὸ τὸ μενεξέ κι' ἀπ' τὴ βανίλλια,
Σὲ κῆπο ἀρχοντικῷ
Πῶχει λουλούδια χίλια,
Καταμεσῆς στέκει ἕνα μάρμαρο
Καὶ στέκει ἕνα Ἀγαλμα λευκὸ ..

Τριγύρω του, σιὰ πόδιά του
Ἡ δάλιες βελονδέειες.
Τὰ ρόδα τὰ ἐκατόφυλλα,
Τὰ κρῖνα τὰ γαλάζια καὶ ἡ γαρδένειες
Μὲ τ' ἄνθη τὰ λευκά,
Γεννιοῦνται καὶ πεθαίνουν
Γλυκὰ—γλυκὰ...

Καὶ τὸ ἀγαλμα—Μιὰ νύμφη ἀρχαία
Σὲ πεντελίσιο μάρμαρο,
Ἀκίνητη κι' ἀμίλητη καὶ ὠραία
Μὲ πρόσωπον ἀχνό—
Στέκει μὲ μάτια καρφωμένα
Στὸν Οὐρανό...

Ἀνὰ ἀναδενεῖ ἕνας παλμὸς
Τὰ στήθη τῆς τὰ πέτρινα !
Κι' ἂν τρώῃ ἐρωτικὸς καημὸς
Τῇ λεβεντιά τοῦ κρῖνον,
Κι' ἂν ξεπνυχᾷ σιὰ πόδια τῆς
Τὸ πορφυρὸ τριαντάφυλλο
Ποῦ ἀφίνει τὴν ψυχούλα του
Φιλὰκι νὰ τῆς φέρῃ
Τὸ νύχτιο ἀγέρι ! . . .

Κι' ἐγὼ — ποῦ τώρα κύκλω μου
Χορὸ κρατοῦνε ἡ ὦρε;
Χλωμὲς καὶ μαυροφόρες—
Καλὰ δὲν ξέρω τί ἤθελα :
Μάρμαρο κρῦο νὰ γείνω
Χωρὶς ψυχὴ, χωρὶς καρδιά
Ἡ μαρμαμένο κρῖνο,
Μιὰ χειμωνιάτικη βραδυνὰ
Στὰ πόδια ἐνὸς Ἀγάλματος
Στὸ κρῦο τὸ χῶμα ἐπάνω
Νὰ πέσω νὰ πεθάνω ! . . .

ΘΡΑΣ. ΣΩΔΙΟΠΟΥΛΟΣ